

TOOLBOX 2023-02 : ALLEEN WERKEN

Wat is alleen werken?

Een werknemer is afgezonderd tewerkgesteld (alleen werker) als hij werkzaamheden uitvoert buiten het zicht- en gehoorbereik van een andere persoon. Zo is het onmogelijk om deze werknemer in geval van nood onmiddellijk ter hulp te snellen

Kenmerken van alleen werken

- Het belangrijkste kenmerk van alleen werken is dat de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder collega's, klanten of andere mensen in de directe nabijheid
- Er is geen direct contact met anderen mogelijk
- Bij bijvoorbeeld een ongeval of brand is er niemand die de alleen werker kan helpen

Wetgeving in verband met alleen werken

- **Algemeen stelt de Arbowet geen speciale eisen aan alleen werken**
- Wel moeten situaties waarin door werknemers alleen wordt gewerkt, benoemd worden in een **Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RI&E)**.
- Ook moet de werkgever vaststellen wat er nodig is aan maatregelen en voorzieningen om de risico's van alleen werken te beperken.

Wanneer is alleen werken niet toegestaan?

- Bij bepaalde werkzaamheden is alleen **werken te risicovol** en daarom niet toegestaan. Bijvoorbeeld bij werken in **besloten ruimten**.
- **Jongeren onder de achttien jaar** mogen helemaal niet zonder toezicht werken
- **Persoonlijke gezondheid** kan een rol spelen bij de beoordeling of alleen werken verantwoord kan worden uitgevoerd (wordt bepaald door de bedrijfsarts)
- **Onvoldoende opgeleide medewerkers** of **medewerkers die pas in dienst zijn**
- Voor **caissonwerkers en duikers** bestaat een specifieke regelgeving

RI&E Alleen werken

- Breng in kaart wie er alleen werken, waar en wanneer en bepaal de aard van de werken
- Bepaal hoe groot het risico is bij deze werken
- Kijk wat nodig is om de risico's van alleen werk te beperken
- Bepaal het restrisico na het nemen van beperkende maatregelen

Risico's van alleenwerk beperken

- **Ga eerst na of het alleen werk kan vermeden worden**
- **Naargelang de grootte van het risico (RI&E) zijn een of meerdere maatregelen nodig . Hierbij een aantal mogelijkheden:**
 - De werknemer meldt zich op afgesproken tijden per GSM of telefoon
 - Er is een (intern) noodnummer voorgeprogrammeerd in de mobiele telefoon
 - Periodieke controlerondes (bijvoorbeeld om de twee uur) door een andere persoon
 - Er is een continue spraakverbinding met een tweede persoon

Risico's van alleen werk beperken

- De werknemer kan in geval van nood een duidelijk hoorbaar alarm slaan
- De werknemer draagt een elektronische beveiliging, die een alarm geeft als er binnen een bepaalde periode geen beweging wordt gemaakt (dodemansalarm)
- De werknemer draagt een elektronische beveiliging met een paniekknop (die alarm geeft als de werknemer de paniekknop indrukt)

Risico's van alleen werk beperken

Belangrijk: stel een procedure op voor alleen werken, waarin ook staat wat te doen in verschillende noodsituaties. De alleen werker moet begrijpen wat de risico's en de beheersmaatregelen zijn

Praktijkvoorbeeld : alleen werkers bij Intertek Nederland BV

Medewerkers (surveyors) van Intertek voeren taken uit op terreinen van derden: ze doen metingen en nemen monsters van petrochemische producten op terminals (landtanks, schepen, ..). Bij aankomst op een terminal melden ze zich aan. Op sommige terminals krijgen ze radioverbinding, op sommige niet. Als de surveyor zijn taken in de tankparken doet, duurt dit soms langere tijd, waarbij hij dan alleen in het tankpark/op de tanks aanwezig is. Bij een incident kan de surveyor niet altijd direct iemand verwittigen, en is hij ook onbewaakt. Op het hoofdkantoor is 24/24 BHV aanwezig, maar die staan niet in direct contact met de surveyor on the field.

Praktijkvoorbeeld : alleen werkers bij Intertek Nederland BV

- De surveyors bevinden zich alleen in de tankparken
- Als extra risico is er een kans dat ze in een omgeving komen waar zuurstof tekort is, waar H_2S aanwezig kan zijn, waar er zich CO kan vormen of waar mogelijk ontvlambare dampen aanwezig zijn

Praktijkvoorbeeld : alleen werkers bij Intertek Nederland BV

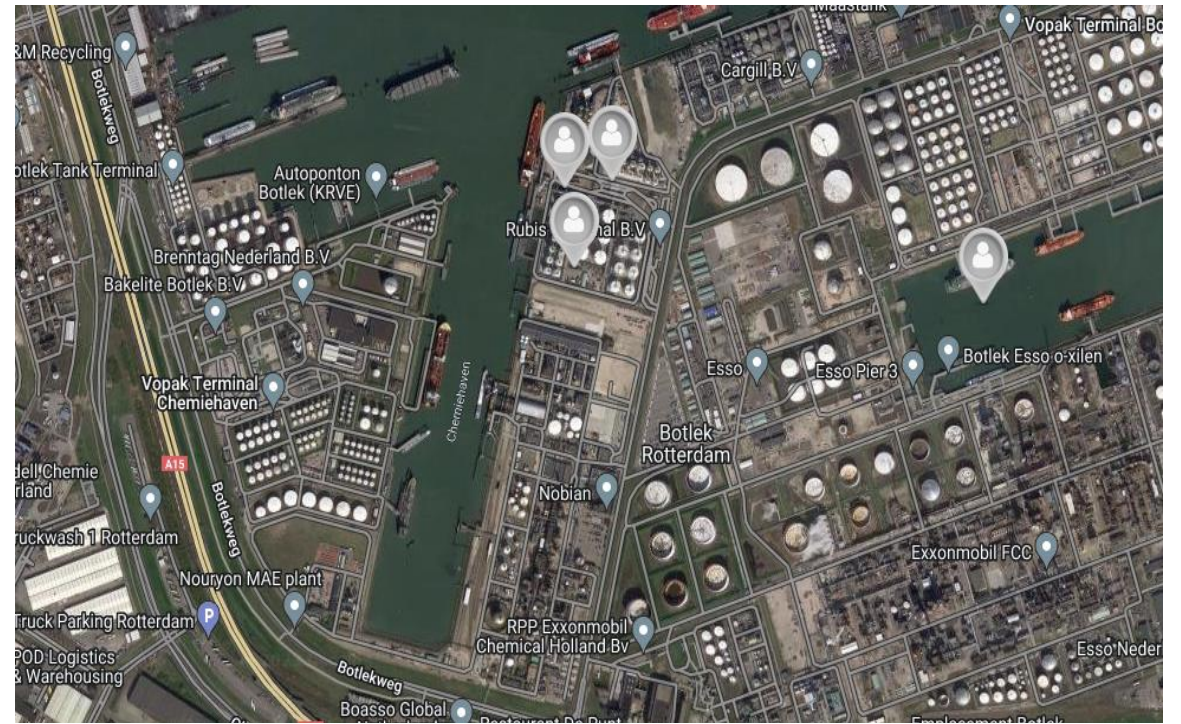
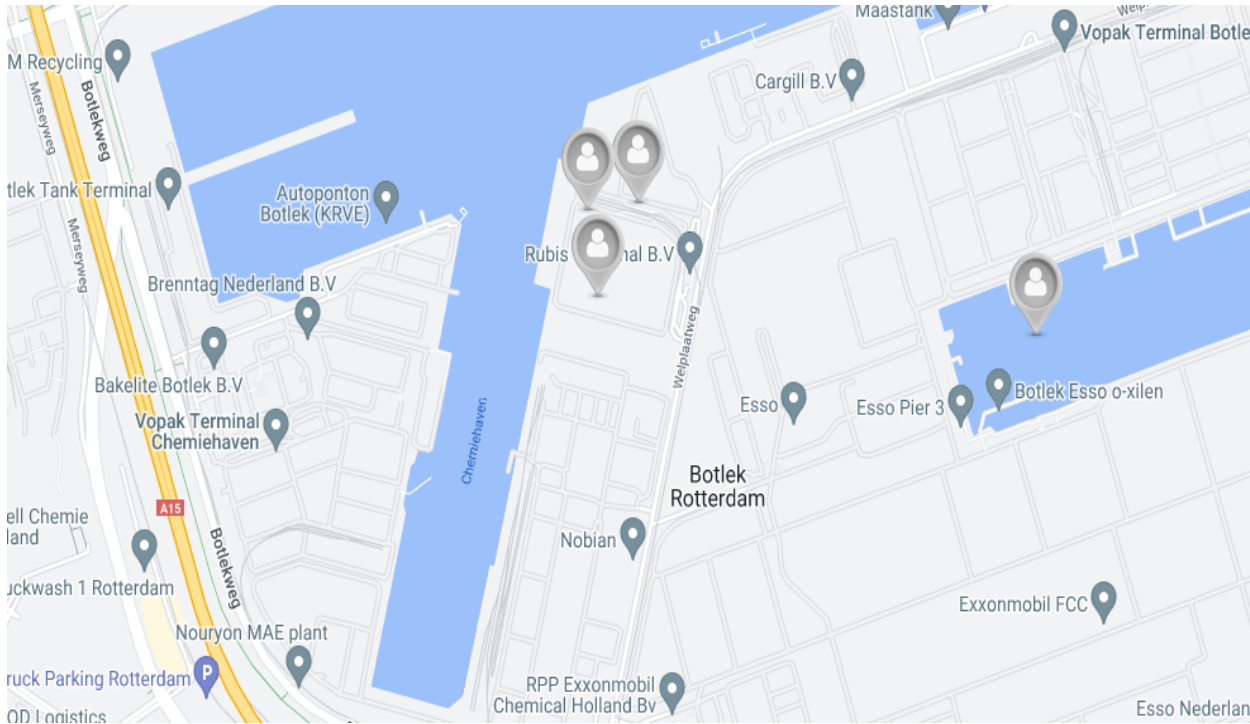

- In de RI&E wordt het risico op alleen werken, mede door de extra risico's als hoog beschouwd en wordt de al geldende maatregel (altijd aan- en afmelden op de terminal) als niet voldoende beoordeeld.
- Genomen extra maatregel: alle surveyors zijn uitgerust met een multigasmeter (O₂, LEL, H₂S, CO) die uitgerust is met een dodemansalarm en een paniekknop.
- De toestellen zijn via GPS verbonden met de 24/24 BHV op het hoofdkantoor van Intertek. Bij alarm wordt de BHV onmiddellijk verwittigd (Alarm op computerscherm, SMS en email).
- BHV neemt dan onmiddellijk contact op met de terminal

Praktijkvoorbeeld : alleen werkers bij Intertek Nederland BV

Monitoring van de alleen werkers vanuit de BHV op hoofdkantoor

Opmerking: in verband met privacy wetgeving, is een protocol samen met de Ondernemingsraad opgesteld, dat nauwkeurig beschrijft wanneer en voor welke doeleinden de beelden en data mogen gebruikt worden.

Geraadpleegde informatiebronnen

- Safety Platform Cargo Surveyors (www.safetyplatformcargosurveyors.com)
[SPCS | Safety Platform Cargo Surveyors](#)
- SER (Sociaal-Economische Raad) (www.ser.nl/nl/actueel/nieuws/alleen-werken)
- Nederlandse Arbeidsinspectie – Ministerie van Sociale Zaken en werkgelegenheid (www.nlarbeidsinspectie.nl/onderwerpen/alleen-werken)
- Mobielnoodknop
- Mensura (www.mensura.be/nl/klantenzone/nieuws/tips-om-veilig-alleen-te-werken)